

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Constantin Alerguș, Ion Corolevschi, Iurie Șumcov, Ion Vîlcov,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de avocatul Gafton Mihai în numele inculpatului Dimitriu Anatolie, împotriva sentinței Judecătoriei Orhei din 20 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2013, în cauza penală în privința lui

Dimitriu Anatolie Ion,

născut la 03 august 1979, originar și domiciliat pînă la reținere în r-nul Călărași, s. Păulești.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 20 septembrie 2012 – pînă la 20 decembrie 2012 (prima instanță);*
- 2. de la 22 ianuarie 2013 – pînă la 12 martie 2013 (instanța de apel);*
- 3. de la 28 mai 2013 – pînă la 23 iulie 2013 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Avocatul Gafton Mihai și inculpatul Dimitriu Anatolie care s-au pronunțat pentru admiterea recursului ordinar, în sensul declarat.

Procurorul D. Graur care s-a pronunțat pentru respingerea recursului ordinar declarat de avocatul Gafton M. în numele inculpatului Dimitriu An., ca fiind nefondat, cu menținerea hotărîrilor contestate.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 20 decembrie 2012, Dimitriu Anatolie a fost condamnat în baza art.290 alin.(1) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Dimitriu Anatolie o perioadă nedeterminată de timp pînă la 04 august 2012, a păstrat asupra sa ilegal, un cartuș de calibrul 5,45x39 mm, care se referă la categoria munițiilor cu lovitură centrală, confecționat în condiții de uzină, destinat și titular pentru efectuarea de trageri din arme cu țeava ghintuită și care este util pentru efectuarea de trageri.

3. Cu apel sentința a fost contestată de avocații Picalău Dorian și Gafton Mihai în numele inculpatului Dimitriu Anatolie, care au solicitat, casarea acesteia și pronunțarea unei hotărîri de achitare, deoarece în acțiunile inculpatului Dimitriu Anatolie nu sunt prezente elementele infracțiunii și anume latura obiectivă în coroborare cu obiectul infracțiunii.

În concretizarea apelului avocatul Gafton Mihai a invocat, că potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului din 04 august 2012, a fost ridicat și cercetat un cartuș, care, în acest proces-verbal nu este identificat, după careva semne caracteristice. La fel, cartușul în cauză nu a fost recunoscut ca corp delict prin ordonanța organului de urmărire penală și la dosar nefiind anexat, mai mult ca atît, la etapa examinării cauzei în instanță, acesta a fost distrus de către expertul criminalist.

Prin urmare, contrar prevederilor art. 139-145 Cod de procedură penală, organul de urmărire penală nu a dispus prin ordonanță efectuarea expertizei în privința cartușului depistat, pentru constatarea sau lipsa faptului, că cartușul ridicat face parte din categoria munițiilor, deoarece, în speță, era obligatoriu de a fi dispusă efectuarea unei expertize balistice, dar în nici un caz a constatării tehnico-științifice, cum a avut loc.

Totodată, a menționat că în scrisoarea ofițerului de urmărire penală care a fost înaintată specialistului criminalist mai figurează alte 3 cartușe cu calibrul necunoscut pe lîngă cartușul cu calibrul 5,45x39 mm, dar nu se cunoaște proveniența acestor 3 cartușe și ce atribuție au acestea la cauza nominalizată, de vreme ce la fața locului a fost depistat un singur cartuș.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2013, a fost respins, apelul declarat de avocatul Picalău Dorian în numele inculpatului Dimitriu Anatolie, ca fiind nefondat și menținută sentința atacată.

5. Colegiul penal și-a argumentat soluția prin aceea că instanța de fond a stabilit corect circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, considerînd justă concluzia privind vinovăția lui Dimitriu Anatolie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin.(1) Cod penal.

La fel, Colegiul penal a considerat că soluția instanței de fond privind vinovăția lui Dimitriu Anatolie în păstrarea munițiilor fără autorizația corespunzătoare se bazează pe cumulul de probe cercetate în ședința de judecată și anume: – *declarațiile martorului Leus Svetlana, date în cadrul urmăririi penale și susținute în ședința de judecată a instanței de fond, care a comunicat că la 04 august 2012, se afla la locul de muncă și anume la punctul de control al P-18 „Brănești”, când inculpatul a venit la o întrevvedere de scurtă durată cu fratele său. La întrebarea dacă deține asupra sa careva obiecte interzise, acesta a declarat că nu are și i-a transmis o gențuță spre verificare. La verificarea genții a fost depistat un cartuș de luptă de la arma automat „AKC”, iar la întrebarea al cui este cartușul inculpatul a răspuns că îi aparține (f.d.9, 52); - procesul - verbal de cercetare la fața locului cu fototabelul din 04 august 2012, unde, în cadrul cercetării în Penitenciarul nr.18, Brănești, a fost ridicat un cartuș de calibrul 5,45mm (f.d.5-7); - raportul de constatare tehnico-științific nr. 4747/70 din 09 august 2012, potrivit căruia cartușul depistat reprezintă un cartuș de calibrul 5,45x39 mm, care se referă la categoria munițiilor cu lovitură centrală, confecționat în condiții de uzină, destinat pentru efectuarea de trageri din arme cu țeava ghintuită, care este util pentru efectuarea de trageri (f.d.11).*

Totodată, instanța de apel a conchis că sunt nefondate argumentele invocate de către avocatul Gafton Mihai în numele inculpatului Dimitriu Anatolie precum că organul de urmărire penală, inclusiv instanța de judecată nu au dispus de faptul că acest obiect este cartuș și el este viabil de a fi considerat muniție, ori în cazul respectiv a fost obligatoriu de a dispune efectuarea expertizei balistice a presupusului cartuș, dar în nici un caz a constatării tehnico-științifice, deoarece potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. 4747/70 din 09 august 2012, s-a stabilit că cartușul depistat la Dimitriu Anatolie „reprezintă un cartuș de calibrul 5,45x39 mm, ce se referă la categoria munițiilor cu lovitură centrală, confecționat în condiții de uzină,

destinat și titular pentru efectuarea de trageri din arme cu țeavă ghintuită de tipul mitralierelor, care a fost util pentru efectuarea de trageri". Referitor la faptul că în raportul nominalizat, figurează și alte cartușe în afară de cel depistat la inculpatul Dimitriu A., a menționat că, atât în partea introductivă cât și în partea descriptivă a raportului de constatare tehnico-științifică sus menționat, este indicat doar un singur cartuș de calibrul 5,45x39 mm.

Referitor la pedeapsa aplicată, instanța de apel a conchis că aceasta a fost stabilită de către instanța de fond ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de circumstanțele atenuante și agravante, de persoana inculpatului, care anterior a mai fost judecat, iar antecedentele penale nefiind stinse, astfel pedeapsa urmînd a fi stabilită cu aplicarea art. 82 Cod penal. Astfel, Colegiul penal a constatat că instanța de fond corect a considerat că reeducarea inculpatului este posibilă doar prin izolarea lui de societate și prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare.

6. Împotriva hotărîrilor judecătorești nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul Gafton Mihai, care, fără a invoca vre-un temei de drept din cele prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală, cu referire la circumstanțele de fapt ale cauzei, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare, deoarece în acțiunile lui Dimitriu A. lipsesc elementele constitutive a laturii obiective și a obiectului ca element obligatoriu a componenței de infracțiune. Inculpatul Dimitriu A. contrar legii penale a fost silit să mărturisească împotriva sa, fiind impus sub jurămînt, cu preîntîmpinarea de răspundere penală potrivit art. 312-313 Cod penal. Instanța nu a aplicat prevederile art.94 Cod de procedură penală și le-a pus la baza sentinței de condamnare, însă urmau să fie excluse, datele care au fost obținute, dintr-o sursă care a fost imposibil de a o verifica în ședința judiciară, prin ce a fost încălcat dreptul inculpatului la apărare.

La fel, potrivit procesului-verbal de cercetare la fața locului a fost ridicat un cartuș, însă acesta nu a fost identificat, după careva semne caracteristice acestuia, ori cartușul de genul dat mai conține și alte cifre de caracterizare balistică ori de reproducere.

7. Judecînd recursul ordinar declarat și verificînd argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei Colegiul penal lărgit consideră că

recursul urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

În recursul ordinar declarat de avocatul Gafton Mihai în numele inculpatului Dimitriu Anatolie, se indică formal (art. 420-436 Cod de procedură penală), însă din conținutul recursului se semnalizează temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Instanța de recurs, menționează că temeiul invocat de recurent – *„nu sunt întrunite elementele infracțiunii”* este prezent atunci, când instanța ce a judecat cauza a comis în această parte o eroare de drept, cum ar fi situația prin care în hotărârea judecătorească s-a făcut referire la săvârșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective.

Colegiul constată că, motivul invocat de avocatul Gafton Mihai nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erori de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Totodată, autorul recursului nu indică nici un argument în susținerea acestor motive, nu invocă concret, care sînt argumentele care ar confirma că Dimitriu Anatolie nu a comis infracțiunea imputată lui.

Din conținutul recursului rezultă că recurentul invocă dezacordul cu aprecierea probelor și a vinovăției lui Dimitriu Anatolie în cele imputate.

Instanța de apel, examinînd apelul avocaților Pîcalau D. și Gafton M. în numele inculpatului Dimitriu Anatolie, a supus unei cercetări suplimentare și minuțioase toate probele administrate la dosar, inclusiv a audiat inculpatul Dimitriu Anatolie, a verificat și cercetat actele cauzei, care, fiind coroborate cu înscrisurile anexate la dosar și cu celelalte probe, au permis instanței de apel de a conchide că vina inculpatului Dimitriu A. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin.(1) Cod penal, este dovedită.

Argumentele avocatului Gafton M., precum că instanța de apel a apreciat incorect și unilateral probele administrate în cauză nu au nici un suport legal.

Colegiul menționează, că instanța a făcut o analiză amplă a probelor acumulate pe cauză, a argumentat detaliat, cu trimitere la legile respective referitor la probele ce au fost aduse în suportul învinuirii inculpatului. Toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, iar concluziile făcute de instanța de apel rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză.

Dezacordul autorului recursului cu aprecierea probelor de către instanța de apel, nu se încadrează în temeiurile de recurs, prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală.

Prin urmare, argumentele avocatului precum că urma să fie efectuată expertiza balistică a cartușului, dar nu să fie efectuat raport de constatare tehnico-științifică, Colegiul penal menționează că, raportul de constatare tehnico-științifică este o probă de rînd cu altele prezentate de acuzatorul de stat (art. 93 alin.(2) pct.7) Cod de procedură penală).

Astfel, dacă au apărut dubii asupra concluziei raportului de constatare tehnico-științifică nr. 4747/70 din 09 august 2012, atît inculpatul Dimitriu An., cît și avocatul nu au fost lipsiți de posibilitatea de a solicita numirea unei expertize, atît la faza de urmărire penală, cît și în instanța de judecată.

Mai mult ca atît, specialistul Postolache S. a fost avertizat conform art.310 Cod penal (f.d.11).

În acest caz, Dimitriu Anatolie, constatînd că prin acestea i-au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale, nu a fost lipsit de dreptul de a solicita efectuarea unei expertize criminalistice și de a contesta legalitatea raportului de constatare tehnico-științifică nr. 4747/70 din 09 august 2012, judecătorului de instrucție în conformitate cu prevederile art. 313 Cod de procedură penală și în termenii stabiliți de această normă procesual-penală.

Potrivit art.251 alin.(4) Cod de procedură penală, încălarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal, cu excepția prevederilor alin.(2), atrage nulitatea actului dacă au fost invocate în cursul efectuării acțiunii – cînd partea este prezentă, sau la terminarea

urmăririi penale – cînd partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – cînd partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Totodată, la 15 septembrie 2012, învinuitului Dimitriu Anatolie, în prezența apărătorului lui, i-au fost prezentate materialele cauzei penale, iar după ce acesta a luat cunoștință cu ele, careva cereri sau demersuri nu a declarat (f.d.26).

În sensul art. 230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

La fel, Colegiul penal lărgit menționează că motivul invocat de recurent referitor la încălcarea dreptului inculpatului Dimitriu Anatolie la apărare, urmează a fi considerat neîntemeiat, deoarece dreptul lui Dimitriu Anatolie nu a fost încălcat: - începînd cu lămurirea dată imediat după reținere și terminînd cu declarațiile date în ședința instanței de apel, unde a confirmat că „cartușul depistat la el în geantă l-a găsit pe marginea drumului între s. Păulești și Nișcani, r-nul Călărași, nu cunoștea ce fel de cartuș este și că trebuie să-l predea la poliție, precum și faptul că păstrarea și purtarea acestuia este interzisă”. Prin urmare, Dimitriu Anatolie pe parcursul audierii sale în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei în instanțele judecătorești inferioare a depus aceleași declarații, recunoscînd fapta păstrării unui cărtuș.

Afirmațiile precum că a fost impus de a da declarații sub jurămînt, potrivit art. 311-312 Cod penal, nu poate fi apreciată ca o încălcare a dreptului lui Dimitriu Anatolie la apărare.

Legislația procesual-penală, cu excepțiile prevăzute de art.103-104 Cod de procedură penală, nu prevede audierea bănuitului, învinuitului, inculpatului potrivit regulilor stabilite de art. 108 Cod de procedură penală și 312-313 Cod penal, deoarece în acest caz s-ar pune în pericol dreptul inculpatului la apărare.

Instanța de recurs conchide că, în speță, Dimitriu Anatolie nu a fost impus să recunoască vinovăția în comiterea faptei incriminate.

Or, înainte de a fi audiat în calitate de bănuît lui Dimitriu Anatolie, în prezența avocatului i-au fost aduse la cunoștință drepturile și obligațiunile bănuîtului: să recunoască sau nu fapta de săvârșirea căreia este bănuît; să facă declarații sau să refuze de a le face, etc... (f.d.18).

Astfel, instanța de recurs reține că, recunoașterea vinovăției și depunerea declarațiilor în acest sens a fost o dorință benevolă a inculpatului și nu o impunere din partea instanței.

Afirmația avocatului Gafton Mihai, precum că instanțele de judecată incorect au apreciat probele punându-le la baza sentinței de condamnare, nu poate fi reținută ca temei de admitere a acestui recurs, deoarece, ca probe acestea au fost adunate cu respectarea procedurii penale, verificate și apreciate de instanțe în modul corespunzător conform procedurii penale, iar instanțele de judecată nu au făcut o altă încadrare juridică a faptei comise de către Dimitriu Anatolie decât cele în baza căruia acesta a fost pus sub învinuire.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că acțiunilor inculpatului Dimitriu Anatolie i s-a dat o apreciere și încadrare juridică corectă, iar măsura de pedeapsă acestuia i s-a stabilit cu respectarea prevederilor art. 61, 75, 82 Cod penal, ținându-se seama de gradul prejudiciabil al faptei comise, de persoana celui vinovat, de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuiază răspunderea, fiindu-i numită o pedeapsă în limitele sancțiunii normei penale în baza căruia a fost declarat vinovat, iar temei legal de a interveni în hotărîrea judecătorească în această parte la fel nu s-au stabilit.

În acest context, Colegiul conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală și a pronunțat o hotărîre legală și întemeiată, astfel că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de avocatul Gafton Mihail în numele lui Dimitriu Anatolie și, potrivit legii, se impune respingere lui ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrilor atacate.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Gafton Mihai în numele inculpatului Dimitriu Anatolie, împotriva sentinței Judecătorei Orhei din 20 decembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 martie 2013, în cauza penală în privința lui *Dimitriu Anatolie Ion*, cu menținerea hotărârilor contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședință publică la 30 iulie 2013, ora 09³⁰.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecător

Constantin Alerguș

Ion Corolevschi

Iurie Șumcov

Ion Vîlcov